

Το άβατον του Αγίου Όρους δεν προσβάλλει κανένα ανθρώπινο δικαίωμα

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιον Όρος](#) / [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Το άβατον του Αγίου Όρους για το οποίο τόσος λόγος και θόρυβος γίνεται, αντιμετωπίζεται από όλες τις πλευρές ως θέμα ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή ως ιστορικό και πολιτιστικό κειμήλιο («τζοβαίρι») κ.λπ. Το άβατον όμως, θεωρούμενο μέσα σε πλαίσιο ενδοκοσμικό, δηλαδή ανθρώπινο, είναι ακατανόητο, ακόμη δε και αδιανόητο. Πολύ περισσότερο θεωρούμενο μέσα στο πλαίσιο της εκκοσμίκευσης (θρησκευτικού αποχρωματισμού) της σύγχρονης εποχής, έξω δηλαδή από τις προϋποθέσεις της ευαγγελικής Θείας αποκάλυψης, της χριστιανικής πίστης και της ορθόδοξης θεολογίας, το άβατον είναι «σκάνδαλον και μωρία» (Α' Κορ. 1, 23).

Το Άγιον Όρος επίσης, δεν ξεφύτρωσε έτσι αυθαίρετα ως αποτέλεσμα της αποκοτιάς κάποιων φανατικών «καλογήρων» του... «σκοτεινού Μεσαίωνα»! Το Άγιον Όρος, το άβατον, η γεωγραφική δηλαδή αποκλειστικότητα του, ο κανονισμός της λειτουργίας του, ο τρόπος ζωής και πολιτείας των μοναχών κατοίκων του έχουν ρίζες καθαρά θεολογικές και, ειδικότερα, εσχατολογικές.

Το αγιογραφικό «άβατον»

Όταν ο Μωυσής πλησίασε το παράδοξο φαινόμενο της φλεγόμενης και μη καιομένης βάτου, άκουσε τη φωνή του Θεού που του είπε: «μη εγγίσης ώδε. Λύσαι το υπόδημα εκ των ποδών σου, ο γαρ τόπος εν ω συ έστηκας, γη αγία εστί» (Εξοδ. 3, 5) και τούτο, λόγω της παρουσίας του Θεού, της απόλυτα τέλειαι και θείας ύπαρξης και φύσης. Η παρουσία Θεού δημιουργεί ένα άβατον ανάμεσα στην απόλυτα τέλεια θεϊκή Ύπαρξη και τη σχετική και ατελή ανθρώπινη ύπαρξη: «Ου μη ίδη (ο μεταπτωτικός) άνθρωπος το πρόσωπον μου και ζήσεται» (Εξοδ. 33, 20). Όταν ο Μωυσής κατέβηκε από το όρος Σινά, όπου είχε παραλάβει από το Θεό τις Πλάκες του Δεκαλόγου, η όψη του προσώπου του ακτινοβολούσε σαν τον ήλιο (Εξοδ. 34,29) και οι Ισραηλίτες «εφοβήθησαν εγγίσαι αυτού» (στίχ. 30). Γι' αυτό και ο Μωυσής «επέθηκε επί το πρόσωπον αυτού κάλυμμα» (στίχ. 33). Ο Χριστός μετά την Ανάσταση του, έχοντας τελειοποιήσει και θεώσει την ανθρώπινη φύση του, αποθάρρυνε τη Μαγδαληνή Μαρία να τον εγγίσει: «Μή μου άπτου», της είπε (Ιωάν. 20,17).

Το «άβατον» του μοναχού

Ο ορθόδοξος μοναχός ή μοναχή, ως χαρισματικές υπάρξεις, υπερβαίνουν, εδώ και τώρα, τη βιολογική διάκριση της ανθρώπινης φύσης. Αυτή καθεαυτή η υπαρξιακή κατάσταση του ορθόδοξου μοναχού εγκαθιστά αυτόματα ένα άβατον, για το βιολογικό άνθρωπο. Ο χώρος διαμονής του ορθόδοξου μοναχού (το κελί του), η προσωπική του ζωή είναι ένα άβατο, για το διαφυλικό βιολογικό άνθρωπο. Κανένα ανθρώπινο μάτι δεν είδε ποτέ τις προσωπικές στιγμές του Μ. Αντωνίου και των άλλων αγίων Πατέρων της Εκκλησίας μας.

Το «άβατον» των ορθόδοξων μοναστηριών

Το άβατον των μοναστηριών λειτουργεί μέσα στο πλαίσιο αυτής της χαρισματικής υπαρξιακής κατάστασης των μοναχών. Το άβατον των ορθόδοξων μοναστηριών και όταν αποκλείει την επίσκεψη ετερόφυλων προσώπων και όταν επιτρέπει την επίσκεψη ομόφυλων προσώπων, δίνει ένα θετικό μήνυμα και μια σημαντική μαρτυρία: τη μαρτυρία της χαρισματικής υπέρβασης της διαφυλικής διάκρισης της ανθρώπινης φύσης και της εσχατολογικής και οριστικής κατάργησής της. Το

άβατον του ορθόδοξου ανδρικού μοναστηρίου δίνει τη μαρτυρία της υπέρβασης της διαφυλικής φύσης τόσο στους άνδρες που δέχεται όσο και στις γυναίκες που αποκλείει. Την ίδια μαρτυρία δίνει και το ορθόδοξο γυναικείο μοναστήρι τόσο στις γυναίκες που δέχεται όσο και στους άνδρες που αποκλείει. Με τον τρόπο αυτό, τόσο οι άνδρες επισκέπτες μοναστηριών, όπου μονάζουν άνδρες, όσο και οι γυναίκες επισκέπτριες, όπου μονάζουν γυναίκες, στα πρόσωπα των μοναχών, που βιώνουν χαρισματικά την υπέρβαση της βιολογικής φύσης τους, παίρνουν το μήνυμα της εσχατολογικής κατάργησης της βιολογικής διάκρισης της ανθρώπινης φύσης.

Από το άλλο μέρος, το άβατον δίνει την ευκαιρία στο σύγχρονο εκκοσμικευμένο άνθρωπο, που έχει απολυτοποιήσει και θεοποιήσει τη διαφυλική διάκριση και ειδικότερα τη σεξουαλικότητα, να συνειδητοποιήσει τη σχετικότητα και προσωρινότητα της βιολογικής κατάστασης της φύσης του. Το σεξ δεν είναι το παν και το μήνυμα αυτό αν δεν το δώσουν τα ορθόδοξα μοναστήρια, τότε ποιος θα το δώσει, όταν μάλιστα στην εποχή μας βιώνουμε μια παγκόσμια πανσεξουαλική τυραννία;

Πρέπει επίσης να τονισθεί η μεγάλη σημασία που έχει και η απαγορευτική λειτουργία του άβατου, πάντοτε, ιδιαίτερα δε στη σύγχρονη εποχή, κατά την οποία ο άνθρωπος κάνει ό,τι θέλει και ό,τι του αρέσει και κανένας και τίποτε δεν τον σταματά. Το άβατον είναι ένα ισχυρό φρενάρισμα που ταπεινώνει το σύγχρονο άνθρωπο, άνδρα και γυναίκα, που εν ονόματι των «δικαιωμάτων» θεωρούν ότι τα πάντα, ακόμη και τα «δικαιώματα» του Θεού, είναι στο χέρι τους. Ας θυμηθούμε τη Μαρία, την Αιγύπτια εκείνη πόρνη του 6ου μ.Χ. που θέλησε να μπει στον Πανάγιο Τάφο και εμποδίστηκε (απωθήθηκε) από τη θεία Χάρη. Αυτή και μόνη η συγκλονιστική εμπειρία του άβατου ήταν αρκετή για να αλλάξει το βίο και την πολιτεία της, να υπερβεί αγωνιστικά και χαρισματικά τη βιολογική κατάσταση της φύσης της, ζώντας 40 χρόνια στην έρημο...

Ως συμπέρασμα της θεολογικής αυτής θεώρησης, θα μπορούσε να πει κανείς ότι το άβατον αποτελεί ουσιώδες στοιχείο των ορθόδοξων ασκητικών μονών και ως εκ τούτου θα έπρεπε να ισχύει σε όλα τα ορθόδοξα μοναστήρια, ανδρικά και γυναικεία. Διότι όλα τα ορθόδοξα μοναστήρια θα έπρεπε να δίνουν τη συγκλονιστική αυτή εμπειρία του άβατου. Αυτό βέβαια δεν επικράτησε στα περισσότερα μοναστήρια τόσο της Ελλάδας όσο και άλλων ορθόδοξων χωρών, προφανώς για λόγους ανθρώπινης αδυναμίας και εκκλησιαστικής συγκατάβασης. Στο Άγιον Όρος όμως, το οποίο αποτελεί το υπόδειγμα του ορθόδοξου ασκητικού μοναχισμού, το άβατον πρέπει οπωσδήποτε να διατηρηθεί.

Το άβατον του Αγίου Όρους δεν προσβάλλει κανένα ανθρώπινο δικαίωμα. Αντίθετα

με το πλούσιο ανθρωπολογικό και εσχατολογικό περιεχόμενο του, καταθέτει διαμέσου των αιώνων σε ολόκληρη την ανθρωπότητα το μήνυμα του εσχατολογικού προορισμού της ανθρώπινης φύσης, καθώς και του μεγάλου εγχειρήματος που κάθε άνθρωπος καλείται να κάνει στην πορεία του προς τη χαρισματική τελείωση και ολοκλήρωση της προσωπικής ύπαρξής του.

Πηγή: ΤΥΠΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ, agioritikesmnimes.blogspot.gr